

SAMLAREN

TIDSKRIFT UTGIFVEN

AF

SVENSKA
LITTERATURSÄLLSKAPETS
ARBETSUTSKOTT

TRETTIOÅTTONDE ÅRGÅNGEN

1917

UPPSALA

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG 1917

Något om C. M. Bellman och hans anhöriga.

Af

Johan Flodmark.

Det är bekant att Carl Michael Bellman blef i Rikets ständers bank anställd på prof som extra ordinarie tjänsteman d. 14 december 1757. Tjänstgöringen afbröts dock det följande året, då han d. 3 november inskref sig som student i Stockholms nation vid Uppsala universitet. Emellertid återvände Bellman efter en kortare tids vistelse därstädes, emedan han d. 27 juni 1759 blifvit "i anseende till de goda prof af flit och skicklighet, som han under sin profitid och examen ådagalagt, antagen till extra ordinarus vid bankoverket". (Secr. Banco Prot. enligt A. Björkman, "Bellmansforskning", sid. 83.)

Under den tid Bellman sålunda "uppvaktade" i banken, och sedan han utan resultat hos bankens fullmäktige d. 14 juli 1761 ansökt att komma i åtanke till befordran med lön på stat, gjorde han ett försök att vinna befordran i ett annat verk, dit han d. 10 november året därpå i sådan afsikt inlämnade en ansökan. Denna såvidt känt hittills aldrig offentliggjorda handling, ett upplysande bidrag till skaldens lefnadsförhållanden i hans yngre dagar och alltigenom egenhändigt skriven, är af följande lydelse:

Hög och Wälborne Hög-wyrdige samt Hög-Edle och Högacktade
Herrar Directeurer wid Militiæ Statens Encke och Pupill Cassa.

Som effter den från Staden för Giäld afwekne Cammereraren Göding Cammererare Sysslan wid Militiæ Statens Encke och Pupill Cassa förmodeligen torde komma at besättas, så föranlåtes jag härmedelst i ödmukhet anhålla at wid detta tillfälle som sökande komma i nåd och hög-gunstig Consideration.

Wid Academien i Upsala har jag sökt inhämta nödig kundskap i bokliga konster och wetenskaper samt sedermera i flera utrikes språk jämte i bokhålleriet hos nu mera afledne Secret: Diurman hwarefter jag på femte året är engagerad i Banquen med Mina Herrar Förmäns goda vittnesbörd, dock utan at ännu erhålla befordran, hwari Lyckan fast utan mitt förwålande gynnat flere til tjensteåhren långt yngre.

Under förwäntan af nåd och höggunstig ihågkommelse framhårdar

Högloff. Directionens

Ödmiukaste Tjänare
Carl Mich. Bellman.

(Inlagen i Allmänna änke- och pupillkassans arkiv, förvarad i ett konvolut med påskrift: »Sökande till Cammererare Sysslan efter Giöding». Därunder i senare tid skrifvet: »1762—1763».)

Militiestatens änke- och pupillkassas protokoll d. 26 mars 1763 omförmåler bland öfriga sökande till tjänsten "Extraord. Contoirs-Skrifvaren i Riksens Ständers Banque *Carl Michael Bellman, utan Borgen.*"

Bokhållaren vid kassan Johan Reinhold Bauer var den som erhöill sysslan.

De vid Bellmans namn antecknade och understrukna orden torde få tolkas så, att han kanske ej mäktat åstadkomma den säkerhet, som betingades för omhänderhafvandet af de med kamrerarsysslan förenade penningmedlen. En ödets ironi skulle man kunna se däri, att den 23-årige unge man, som sökte befattningen efter den för skuld afvikne tjänstemannen, själf ett år senare — 1763 — måste af enahanda anledning flykta till Norge.

*

Ofvanstående hvad särskildt angår Carl Michael.

Därjämte några efterföljande anteckningar rörande de Bellmanska syskonen.

Om dem ha förut underrättelser blifvit lämnade af B. Schöldström ("Brokiga bilder") och A. Björkman ("Bellmansforskning"). Hvad här meddelas torde få anses som delvis kompletterande tillägg, i synnerhet hvad beträffar de båda yngsta bröderna.

Sekreteraren i K. Slottskansliet, titulärlagmannen *Johan Arendt Bellmans* äktenskap med *Catharina Hermonia* uppgifves af deras äldste son Carl Michael ha varit välsignadt med ej mindre än 21 barn. I Maria Magdalena församlings dopbok finnes dock endast 15 antecknade, i hvarje fall ett icke vanligt antal. Flera af dem dogo emellertid vid späd ålder.

Redan 1744 hade sekreteraren Bellman ingått som delägare i Civilstatens änke- och pupillkassa, där han antecknat sig för ett kapital af 2,000 daler silfvermynt, för hvilket belopp han inbetalt afgifter under hvarje år till hans den 27 december 1765 inträffade död. Måkan hade afidit nio månader förut den 8 mars. Vid föräldrarnas frånfälle, som inträffade på deras egendom, sätesgården Visbohammar i Södermanland och Vårdinge socken, voro följande af deras barn i lifvet:

Carl Michael, döpt d. 5 februari 1740,
Catharina Christina, döpt d. 15 april 1741,
Lovisa Ulrika, döpt d. 11 februari 1745,
Johan Arendt, döpt den 9 juni 1750,
Fredrika Eleonora, född d. 26, döpt d. 29 augusti 1751,
Maria Elisabeth, döpt d. 1 december 1753,
Gustaf Fredrik, döpt d. 4 maj 1758,
Adolf Ulrik, född d. 7, döpt d. 8 mars 1760.

Den ekonomiska ställningen var vid faderns död mycket be-
dröflig. Boet befanns gäldbundet och sterbhuset nödgades anhålla
om att få till borgenärerna afstå all egendomen. Till de omyn-
diga barnens förmyndare var af Öknebo häradsrätt d. 19 juni 1766
förordnad kämnären i Stockholm *Claes Arrhén von Kapfelman*, gift
nära tre år förut med sekreteraren Bellmans äldsta dotter *Catharina
Christina* och bosatt på egendomen Hägersten i Brännkyrka för-
samling. Hos honom vistades och blefvo uppfostrade *Lovisa Ulrika*,
Johan Arendt, *Fredrika Eleonora*, *Gustaf Fredrik* samt *Adolf Ulrik*.

Lovisa Ulrika omnämnes i för pensionens uttagande erforderligt
intyg, dateradt d. 25 mars 1768, jämte tre hennes bröder lefva och
bo i Brönkyrka församling, nämligen hos sin svåger och förmynd-
dare. Däremot omtalas hon ej i de följande årens prästbevis, hvar-

för hon då måste ha vistats annorstädes. D. 30 maj 1773 dog hon ogift på Fågelsången. (Uppgift efter Inrikes Tidningar anfordrad af Björkman.)

Fredrika Eleonora ingick redan d. 28 december 1766 på Hägersten (enligt uppgift af A. Björkman i hans anf. arb.) vid föga mer än 15 års ålder äktenskap med den tjugutvå år äldre dåv. kassören vid Rikens ständers slottsbyggnadsdeputation, sedermera assessorn och kammarrevisionsrådet Georg Stiernhoff.

Maria Elisabeth däremot ägde hemvist och åtnjöt uppfostran hos grosshandlaren (vinhandlaren) Anders Liedroth — boende inom Maria församling, kvarteret Öfverkikaren n:r 2 — hvars hustru var hennes faster. D. 17 april 1777 ingick hon äktenskap med läkaren Johan Pihlgren, änking sedan omkring 1½ år tillbaka. Föreningen blef af kort varaktighet, ty redan d. 29 januari 1782 afled mannen, efterlämnande jämte änkan fyra barn af förra giftet. Björkman uppger (anf. arb. s. 53), att *Maria Elisabeth* vid makens frånfälle icke stått alldeles utblottad; men när hon själf nära 16 år därefter, d. 14 dec. 1797, afled, synas hennes ekonomiska omständigheter ej ha varit de bästa, ty hennes faster, fru Liedroth, i hvars hus hon emellertid inflyttat (redan mot slutet af 1789 bodde hon där), hade vid sin brorsdotters dödstillfälle förskjutit medel till begrafningen, äfvensom till läkarelön och medikamenter.

Hvad beträffar *Johan Arendt* — så uppkallad efter en före honom i späda ålder afleden broder — synes han ha flyttat från Arrhén von Kapfelman före d. 17 september 1768, då prästbeviset ej nämner flera än de båda yngsta bröderna som boende hos förmyndaren. J. Fischerström omtalar i sina Dagboksanteckningar (handskrift i K. biblioteket) under d. 28 januari 1773 en bal masqué i Rikssalen på slottet samt angifver några bland maskerna, t. ex. konungen "först klädd i holländsk sjömansdräkt. En mask agerade Öfverdirektören Sackenhjelm. Den yngre Bellman var i spansk [dräkt?] etc." Den sistnämnde kan ej gärna ha varit någon annan än Johan Arendt, ty dennes båda omyndiga bröder kunna ju inte komma i fråga. För öfrigt är känt att Carl Michael Bellman (som för honom ingått borgensförbindelse och därför blifvit lagsökt)

för denne broder — 1774 — författat två versifierade suppliker, ställde den ena till riksrådet, direktören för Ostindiska kompaniet m. m. grefve Carl Fredrik Scheffer, den andra till kammaren herren baron Gustaf Johan Ehrensvärd, samt afsedda att åt brodern söka ernå anställning i kompaniets tjänst, hvilket också synes ha krönts med framgång.

Förut antagen till e. o. kanslist vid K. fortifikationskansliet sökte Johan Arendt Bellman äfven att vinna inträde vid Sjö- och landttullverket, hvilken hans anhållan d. 20 juni 1768 bifölls så till vida, att honom beviljades vid General-landttullkansliet aflägga prof på ägande skicklighet. Han blef då e. o. kanslist där. Ej långt därefter, d. 11 augusti samma år, begärde och erhöll han ett halft års permission för att företaga en resa till Cadiz, där hans farbroder Johan Martin Bellman var svensk konsul. Men redan fem dagar efter det den 18-årige e. o. tjänstemannens ofvannämnda ansökan blifvit af vederbörande besvarad, hade han erhållit af Per Qviding, k. hofpredikant och regementspastor, samt Arrhén von Kapfelman, kämnär i Stockholm "och unge J. A. Bellmans förmyndare", för sig utfärdad borgen för att han "inom den tid, som lag och k. förordningar föreskrifva, skall återigen i riket inkomma från resan till Spanien" (jfr Björkman, anf. arb. s. 47, 48). Okänt är likväl huruvida denna långväga färd blef af.

Äfven 1774 hade Johan Arendt B. funderingar på en utländsk resa. I framl. f. kassören i Generalpoststyrelsen F. A. Barthelsons autografsamling förvaras ett denna sak rörande bref från Carl Michael Bellman till obekant adressat (förmodligen en tjänsteman i Öfverståthållareämbetets dåvarande passkontor). Ehuru denna skrivelse förut varit publicerad af B. Schöldström och A. Björkman (i deras citerade arbeten), torde det ej vara ur vägen att i sammanhang med det ofvan anförda äfven här offentliggöra det lilla aktstycket:

Ädel och högaktad Herr Secreterare!

Som min bror berättat mig att, då han haft den äran och talt vid herr Secreteraren om pass utfående til sin utländska resa, har herr Secreteraren tackts begära en billet af min hand i det ämnet. Jag har vid den saken intet

mer att andraga än att jag vet det han ingen hvarken är något skyldig och att han i afsigt att vinna brödets lycka företager sig denna resa. Jag recom-menderar ödmjukeligen hans angelägenheter och lefver med vörndnad

Ädel och högaktad hr Secreterarens
ödmjuka tjänare

Carl Mich. Bellman.

Stockholm d. 15 Septemb. 1774.

Sista gången man hittills funnit någon underrättelse om Johan Arendt B. föreligger sju år senare, då han återigen synes ha gri-pits af reslusten och förehaft planer på att få sträcka vingarna till flykt — kanske hade de förut uppgjorda planerna ej kommit till utförande. D. 25 april 1781 befinnas hans svågrar, Georg Stiernhoff, "Assessor i Kongl. KammarRevisionen" och A. von Kapfelman, "Kongl. Oeconomie hofmästare", ha gått "i full borgen för att Assistenten vid Svenska Ostindiska kompaniet Herr Johan Arendt Bellman, som nu tänker företaga sig en utländsk resa, skall inom den tid lagen och författningarna stadga åter i riket sig infinna". (Björkman, anf. arb. s. 48 not.)

Af den slöja, som hittills dolt Carl Michaels båda yngsta bröders lefnadsöden, har det lyckats mig att lyfta någon flik.

Båda ägnade sig åt sjömannens yrke.

Om *Gustaf Fredrik Bellman* inhämtar man i K. flottans arkiv följande upplysningar.

I ett löst konvolut bilagdt "Svenska Escaderns Concept-hufvudbok för 1781" påträffas en odaterad skrifvelse af detta innehåll:

Högwälborne Herr Öfwerste samt Riddare af Kongl. SwärdsOrden.

Som jag i hänseende till mine Knappa Wilkor Ser mig utur stånd satt kunna Equipera mig med Ny Uniform Samt alt som dertil ärfordras; så vågar i diupaste Ödmiukhet anhålla, det Högwälborne Herr Öfwersten och Riddaren Nådigast täcktes i anseende till åfwan anförda behof hugna mig med ett halft Års Förskott på min innehafwande lön.

Under hwilcken förtröstan jag med oafåtelig wörndnad framhårdar

Högwälborne Herr Öfwersten och Riddarens
Alldra ödmiukaste
tjenare

Gustaf Friedrich Bellman.

[Endast namnteckningen egenhändig.]

På handlingen är ofvantill mellan titulaturen och kontexten påskrifvet:

Res. Beviljas Så vida dess lön finnes vara ograverad.

Ehrenbill.

N:o 14.

Annoterat, Sjutton Rdr Specie till utbetalning som förskott. Stockholm af Arméens flottas Contoir d. 21 Februarj 1779.

N. Strandman.

Qvitteras

Gustaf Fredrich Bellman.

På nästa sida en af Claes Hoffman och C. I. Wexell v. Welamson tecknad borgensförbindelse för det begärda förskottet. Förbindelsen är dat. d. 1 februari 1779.

Gustaf Fredrik Bellman var född 1758. Efter faderns död vistades han, som förut är nämndt, hos sin svåger, A. von Kapfelman, på dennes egendom Hägersten i Brännkyrka socken åtminstone till i mars 1773, enligt intyg af skolmästaren i församlingen Erik Lund, men ej i september samma år. Huruvida han då vid 15 års ålder blifvit anställd vid K. flottan kan för närvarande icke afgöras på grund af att för upplysning i detta ämne ägnade källor saknas i dess arkiv. Af därstädes tillgängliga handlingar framgår blott att han som lärstyrman kommit från galärflottan, där han synes ha varit tjänstgörande 1778 och blifvit öfverförd till "Svenska eskadern af arméns flotta".

I ofvan citerade och före den 21 februari 1779 affattade inlaggiga följande två skrivelser och ett kvitto:

1. Till denne Sedels Jnnehafware eller Ordres Betalar undertecknad för Bekommen Waluta, af min Lön för 4.de Qvartalet Jnnewarande År en summa stor Åtta och en Half Riksdaler Specie som härmedelst försäkras.

Stockholm d. 5 Marti 1779.

Gust. Fr. Bellman.

Sr 8^d $\frac{1}{2}$ Rdr Specie.

Kontexten egenhändigt af Carl Michael Bellman, som möjligen äfven skrifvit broderns namn. Därunder har den förre helt egenhändigt sålunda tecknat sin borgen:

För dessa Åtta och En half Riksd. Specie caverar undertecknad och går i borgen.

Carl Mich: Bellman.

annot.
P. Hinsing.

Helt egen-
händigt { 2. För min Broder Lärstyrmanen Gust. Fred. Bellmans räkning
i förskott emottagit å dess lön Tiugufem Ricksdal. Specie som qvitteras.
Stockholm d. 12(?) Jan. 1782.

C. M. Bellman.

Annan
stil { Säger 25 —
d. 21 Jan: 2: 8. 5
d. 24 d:o afgifvit liquid.

Ytterligare intyg angående G. F. Bellmans anställningsförhållanden vid K. flottan erhållas ur 1781 års Konseptuträkningar (bandets ryggbeteckning: "I: 11. 7 — 1781") fol. 503:

Uträkning

På 1779 & 80 [det senare årtalet öfverstruket] 1781 Års Lotslön för Lärstyrmanen Carl (!) Fried. Bellman, som enl:t resol:n qvitteras af Herr Hof-Secreteraren Bellman.

Lön består efter Stat 76 R:d [sk.] [rst.]

Derpå är redan anordnat 28 — 8 — 7

Rester som nu Assigneras 47 — 39 — 5. 47: 39. 5

Innehållningar

Centonal	{ till Amts Cassa — 20. —	
	{ Vadstena d:o — 16. — 6	— 36. 6
Bevilling		—
Lön- och Betalningsafgift		— 16. —
Slotts Hjelp		— 4. —
Faddergåfva ¹		— 16. —
AvancementsPenningar		
PensionsCassan	{ 6 Proc. —	
	{ 2 dito	1: 24. 6
		<hr/> Behållen Lön — 46: 14. 11

Stockholm den 8 Jan. 1782.

P: H: [ising]

I samma konvolut som G. F. Bellmans förut anförda skrifvelse om löneförskott till anskaffande af ny uniform ligger följade utdrag

¹ Detta afdrag är väl föranledt af dåv. kronprinsens födelse.

ur Svenska eskaderns konsepthufvudbok för 1781 (ryggbeteckning: I. 11. 6).

Liquid emellan Svenska Escadrens Cassa och Lärstyrmannen Herr G. [ändradt från C.] F. Bellman.

Innestående Lön för 1779 & 1870	46: 14. 11
D:o för 1781	37: 11. 9
	S:a 83: 25. 8 ¹

Afg:r

Till Skräddaren Molin	8: 24
Förskott	17: —
PermissionsLösen	—: 24
tjenstgörings pgr för 1781	19: —
[I konsepthufvudboken, där vidstående är utdraget från C.(I) Fr. Bellmans konto, står i margen till vänster specifikation på hans tjänstg.pgr för 1781, utfördt för månaderna jan.—aug. à 1: 28, de andra månaderna ej utförda men väl beloppet (1: 28) för hvarje samt slutsumma för hela året med 19: —.]	
Begravnings Lådan vanlig afgift för 2½ år a 6 sk.q:t [= kvartalet]	1: 12
Prästpgr för 3:ne år a 9 sk. 2 rst.	—: 27. 6
Fältskiärs pgr för d:o d:o	—: 27. 6
Arfvode för Begravnings Lådans Räkenskaper	—: 32. — 48: 3. —
	Behållning 35: 22. 8 ¹

Hof- Secreteraren Bellman uttagit	}	Här på bekommit	25: —
		d:o	2: 8. 5 27: 8. 5
		Fås Contant	8: 14. 3 35: 22. 8

Stockholm d. 21 Januarj 1782.

P. Hinsing.

N:o 503 } 1781 års Räkng.
504 }

Ur en i ofvannämnda konsepthufvudbok liggande "Kongl. Arméens PensionsCassaRäkning för År 1781" följande utdrag:

Förteckning på Regements Compag. Officerare, Stabsbetjente och under Officerare med deras wederlikar wid Svänkska Escadren af Armeens Flotta som enl: 5 § i Kongl. Pensions Reglementet af den 22 Februarii 1770 böra ärlägga 6 proc:t efter nedanstående Pensionssummor för år 1781. Wisande denne

¹ Gör rätteligen 83: 26. 8.

förteckning afwen de Officerare och under Officerare samt Militair Betjente som kommit ifrån Amiralitet:t eller Gallere Flottan en:t Kongl. Directjions Bref d. 20 Junii 1780.

Pensions
Summorne
Specie

Ordinarie Militair Staten

Sedan 1778 års Stat för Armeens Flotta blef Reglerad komma nedannemde Under Officers Löner att flyttas på Extra Ordinarie Stat.

Högbåtsmän

med Lotslöner

Carl(!) Fried. Bellman

Lärstyrman, kommen från Gallere Flottan

Stockholm d. 1782.

P. H[insing].

(NB. I Konsepthufvudboken står öfver »C.(!) Fr. Bellman Lärstyrman» Konto: »Lotsar».)

Enligt 1785 års Aflöningsbok erhöill under rubriken *Lotsar*

C.(!) F. Bellman, med årslön 38 Rdr	
för 1:sta Qv. (verif. fol. 102)	. . . 9: 14. 10
Rest (— — 144)	. . . 6: 25. 2
	<u> </u>
	= 15: 40. —

Tydiligen utvisa dessa siffror till honom utbetald slutlikvid, ty bredvid beloppen är i margen antecknadt: "1785 d. 21 Maji på begäran ärhållit afsked." Sex år senare var han död.

Detta är för närvarande allt hvad som kunnat utrönas om Gustaf Fredrik Bellmans lefnadsförhållanden.

Lagmannen Joh. Ar. Bellmans yngste son *Adolf Ulrik* (född 1760) ägde efter faderns död, jämte andra syskon, sin vistelse under barnaåren på Hägerstens gård hos sin 34 år äldre svåger och förmyndare A. von Kapfelman, hvilken som bidrag till sina myndlingars underhåll för hvarje halfår uppbar i Civilstatens änke- och

pupillkassa pension efter deras fader med 500 dal. kmt. Ännu i mars 1777 befann sig Ad. Ulrik Bellman i svågerns hem, men samma år lämnade den 17-årige ynglingen fäderneslandet och ingick i utländsk krigstjänst till sjöss.

Den 20 mars 1782 skrifer han till sin äldste broder, hofsekreteraren Carl Michael Bellman, ett bref, till sammansättning och ortografi otroligt underhaltigt samt i senare hänseende vittnande om att hans skolbildning blifvit i hög grad försummad. Den öfvermåttan dåliga stafningen försvårar det ordagranna citerandet. Men då innehållet är i flera punkter upplysande, torde det ändå i all sin torftighet böra anföras — likväl med behöfliga noter.

På följande egenartade sätt ter sig det enkla aktstycket:

Min Kära Broder.

Gud wällsingna dieg.

Mäd nogra fo samt wälmänta Rader will jag nu Lota dieg sam[t] öfriga Kära Syskona wäta mit nu wistande samt Hällsosama Till Stond Som är gud ware Lof bra till hällsan.

Willket Jag ostundar at fo höra det Sama Jgen jfron eder till Backas. Jag har Skrifwit otskilig bref häm Till bror Aren¹ men alldrig fot nogot mer än et bräf daterat 1779 som Capten Fontin² feck mig i London warpå Jag swarade och Läte Kära Syskona wäta at Jag Skule go till America Som Jag och Jordä. men hade den oLyckan at äfter 32 monaders Räsa vart³ J America j wirgina⁴ Tagen af Fransman, der Jag förLorde all wad Jag ägde och hade Som Jag uti 32 monader har arbetat före willket Jäck ganscka hårt till mig. Jag wart häm Skickad Då i et Fongskip till London. Com här den 27 Fäbruarii 1782 med twå toma händer. Jag Skule tycka om at gå häm men mina omständigheter är icke Så Jag tänckär nu gå till wästingen⁵ med en Engälsman har 3 pound Starling j mån⁶ men det will not bill⁷ en Long Räsa för det. kära bror var så god och Skrif mig et bref om du kan och lät mig få höra hur du samt alla Syskona mår, om min Pansion Can blifwa Såfyder⁸ will bli mig Nytet⁹ då jag Comer häm.¹⁰ Jag will Skrifwa När Jag Can ock Lota

¹ Johan Arendt Bellman.

² Troligen en sjökaptén, som öfverlämnat honom brefvet.

³ vardt (= blef).

⁴ Virginia.

⁵ Västindien.

⁶ månaden.

⁷ bli.

⁸ såverad?

⁹ nyttigt.

¹⁰ I Civilstatens änke- o. pupillkassa indestod för Ad. Ulr. Bellman hans pension från andra halfåret 1778.

dig wäta hur Jag far Fram j wärden. min L¹ Bror, Jag wät intet något nyt Som Can jträstär² dig. j den här Parten of wärden är bara orolighät ofräd. Engelsman har För många Potentater till Slos emot, han moste Snart giwa öfver³ Täncker Jag.

här är bra Pängar För Siöfälcket, men ganska ont äfter dem. Jag Losierar⁴ j London hos Mestär⁵ Päte — — — [bortrifvet] Lingrän⁶ en Swänskar Styrman, Bor J Old grawälen(?) N:o 27. När du Skriwär Till mig: på Cowärtet Till Swänska Prästen Kiörkohärden Mateus⁷ i London, för han Cänar⁸ mig ock häla BellmansCa Famillgen. Jag har intet mer at säga utan ön[s]Car af allt mit hiärta at däta mit wälmänta bräf må Fina dig Samt di öfriga Sys[ko]na i god hälsa och wälmåga.

Gud wälsingna dig min Bror, gif min hälsning till swäger Aren⁹ samt min Cära Syster¹⁰ och Tacka däm För war dagg, Ja Tima ock Stund.¹¹ gud Jifwe dem allt wad af mig Can önsCas.

Min Cära Sväger Pillgren Som min Syster¹² ock alla dära Cära Barn: dat Sama.

Asesor Siärnhof ock min Syster¹³ Samt alla dära Cära Barn min hällsning gif.

Min Nådiga Fru Faster Lidrot¹⁴ min ödmiuCaste hälsning.

Till Handällsmanen Löngren¹⁵ samt Fru och Barn, Cära Brödrärna Jan Arndt och Gustaf,¹⁶ Ciörkohärden Qvidiäng,¹⁷ StasFiskaln Tränes,¹⁸ N. Åboms,¹⁹ N. Kiällmans²⁰ Samt alla öfriga wänar och BeCanta min hällsning gif. Jag

¹ Lilla?

² intressera.

³ gifwa efter. Tyckes hänsyfta på förhållanden under amerikanska frihetskriget.

⁴ Logerar.

⁵ Mister.

⁶ Päte — — — = Petter (?) Lingren eller Lindgren.

⁷ Mathesius.

⁸ Känner.

⁹ Arrhén von Kapfelman.

¹⁰ v. Kapfelmans hustru Catharina Christina Bellman.

¹¹ Syftar på brefskrifvarens vistande i von Kapfelmans hem.

¹² Med. d:r J. Pihgren, gift med Maria Elisabeth Bellman.

¹³ Assessor G. Stjernhoff gift med Fredrika Eleonora Bellman.

¹⁴ Christina Johanna Liedroth, född Bellman, änka efter vinhandlaren A. Liedroth.

¹⁵ Grosshandlaren (vinhandlaren) Jonas Löhngren, förut »Contoires Betient» (bokhållare) hos Liedroth. Löhngren var v. Kapfelmans ombud vid uppbärande af Bellmanska arfvingarnas meromnämnda pension.

¹⁶ Johan Arendt och Gustaf Fredrik Bellman.

¹⁷ Sannolikt den Pehr Qviding, som 1768 för Joh. Ar. B. tecknat den borgen, hvarom förut blifvit nämndt sid. 5.

¹⁸ Tydligen Stadsfiskalen Nils Arvid Thræne.

¹⁹ Möjligen notarien vid Stora Sjötullen Joh. Åbom.

²⁰ Härmed torde åsyftas Öfverdirektören i Generallandtullskontoret Axel Kellman, till hvilken brefskrifvarens broder, skalden, 1784 ställt en versifierad supplik för en fattig tullskrifvare (Carlénska Bellmansupplagan IV, s. 291).

håpas på guds mackt at få Si äder alla j god hällsa och wällmåga När Jag Comer häm will gud. Män glöm intet wad Jag har Rät dig om.¹

Gud som wor ända Fader och hiälpare är han upähålle Beskydä ock Bäwarä eder alla önskas af din hulda och

Trognaste Broder jnTill min död

London den 20 Mars 1782.

Adolph Ulric Bellman.

P. S.

Brefvet kommer säkrast mig tilhanda då utanskriften ställes på följande sätt:

To Mr Adolph Ulric Bellman,

at the Rev^d Mr Mathesius, N° 24 Princes Square Ratcliff, Highway, London.

För att undwika dubbla Postpengar härstädes wid brefwets utlösande slås ej något couwert deröfwer.

Adolph Ulric Bellman.

(Postskriptum med annan stil, förmodligen svenske pastorn Mathesius, endast namnteckningen egenhändig.)

Utanskrift:

5 ß 6 R.²

Till

Herr HofSecreteraren

Carl Michael Bellman

Stockholm.

äta

(Förseglingen rödt lack och sigill med kamé i oval: antikt hufvud.)

Elfva år senare, i maj 1791, gjorde hofsekreteraren Bellman och hans då lefvande syskon, fru Catharina Christina von Kapfelman, änkefru Maria Elisabeth Pihlgren samt fru Fredrika Eleonora Stiernhoff, ansökan hos direktionen för Allmänna Änke- och pupillkassan, som under tiden med ansvar öfvertagit Civilstatens enahanda kassa, att på grund af det för framl. lagmannen Bellmans barn den 6 mars 1766 från Civilkassan utfärdade pensionsbref, utbekomma innestående medel efter deras broder Adolf Ulrik Bellman, som år 1777 begifvit sig i utrikes sjötjänst och därstädes med döden afgått. Det för honom innestående pensionsbeloppet från halfva året 1778

¹ Nämligen rörande pensionen i Civilstatent änke- och pupillkassa.

² = 5 skilling 6 runstycken (lösen?)

till mars 1781, då han till detsamma varit berättigad, utgjorde 111 rdr 5 sk. 4 rst.

Då emellertid vederbörande direktion icke fann det styrkt, huruvida Ad. Ulr. B. öfverlevvat sistnämnda år eller hvilken tid han med döden afgått, så kunde någon pension dessförinnan icke utbekommas.

En vecka därefter uppviste C. M. Bellman broderns ofvan anförda skrifvelse för att därmed styrka att den förre öfverlevvat år 1781, och hvaraf framgick, att han till London anländt 1782 efter 32 månaders sjöresa samt ämnade med ett engelskt skepp begifva sig till Västindien. Därjämte meddelade hofsekreteraren Bellman att han sedermera icke haft någon vidare underrättelse om sin bror än att han, enligt en sjöfarandes utsago, blifvit af en bom på fartyget kastad i sjön och omkommit.

Och som detta bref med hänsyn till dess ålder och öfriga omständigheter syntes vara egenhändigt skrifvet, så ansåg sig direktionen icke kunna vägra arfvingarna att lyfta pensionen, när de ställde behörig borgen för återbetalning af penningarna i händelse Adolf Ulrik Bellman ännu skulle lefva och återfordra dem.

Efter fullgörandet af detta kraf utbetalades i början af juni 1791 till hvarje af syskonen Bellman en fjärdedel af beloppet med 27 rdr 37 sk.

Så långt dessa bidrag till C. M. Bellmans släktförhållanden.